

ЗВІТ

про базове відстеження результативності регуляторного акта – постанови Правління Національного банку України від 07 жовтня 2022 року № 216 “Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України”

Назва виконавця заходів з відстеження

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюється відповідно до статті 10 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”.

Виконавець заходів з відстеження – Національний банк України (Департамент методології регулювання діяльності небанківських фінансових установ).

Цілі прийняття акта

Постанову Правління Національного банку України від 07.10.2022 № 216 “Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України” (далі – регуляторний акт) прийнято з метою удосконалення процедур ліцензування та реєстрації надавачів фінансових послуг, надавачів фінансових платіжних послуг, унеможливлення здійснення управління надавачами фінансових послуг особами, у яких є громадянство, податкове резидентство або постійним місцем проживання/місцезнаходження є держава, що здійснює/здійснювала збройну агресію проти України в значенні, наведеному в статті 1 Закону України “Про оборону України”, або особами, зареєстрованими в державі-агресорі, що визначено як ознаки небездоганної ділової репутації особи, а також з метою уніфікації вимог до осіб, які мають намір провадити/провадять діяльність із надання небанківських фінансових послуг, у єдиному нормативно-правовому акті.

Строк виконання заходів з відстеження

Базове відстеження результативності регуляторного акта розпочато 25.07.2023 та закінчено 22.08.2023.

Тип відстеження

Базове відстеження.

Методи одержання результатів відстеження

Аналіз показників результативності регуляторного акта з використанням статистичних даних.

Дані та припущення, на основі яких відстежувалася результативність, а також способи одержання даних

Відстеження результативності регуляторного акта проводилося на підставі набутого практичного досвіду з урахуванням статистичних даних щодо:

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Пишний Андрій Григорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000

Дійсний до:08.10.2024 11:11:17

Національний банк України

В/33-0008/100755

від 29.08.2023 07:53

- 1) кількості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюється дія регуляторного акта;
- 2) кількості надавачів фінансових послуг, які привели свою діяльність у відповідність із вимогами регуляторного акта;
- 3) розміру коштів і часу, що витрачаються надавачами фінансових послуг, надавачами фінансових платіжних послуг та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог регуляторного акта;
- 4) кількості порушень вимог щодо погодження/повідомлення про набуття/збільшення істотної участі в надавачі фінансових послуг, надавачі фінансових платіжних послуг;
- 5) кількості небанківських фінансових установ, що порушили вимоги регуляторного акта;
- 6) кількості призначених довірених осіб;
- 7) кількості осіб, які є власниками істотної участі, ділову репутацію яких визнано небездоганною;
- 8) кількості отриманих звернень клієнтів надавачів фінансових послуг, надавачів фінансових платіжних послуг щодо порушення умов провадження діяльності з надання фінансових послуг;
- 9) кількості отриманих Національним банком від надавачів фінансових послуг, надавачів фінансових платіжних послуг, юридичних та фізичних осіб запитів або пропозицій щодо змісту акта та його реалізації.

Кількісні та якісні значення показників результативності акта

1. Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюється дія регуляторного акта (таблиця 1).

Таблиця 1

Учасники ринку небанківських фінансових послуг	Кількість станом на 09.10.2022	Кількість станом на 01.08.2023
1	2	3
Страхові компанії (включно з ЕКА)	137	115
Кредитні спілки	179	149
Фінансові компанії	848	617
Ломбарди	191	162
Юридичні особи, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги (лізингодавці)	106	82

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
 Підписувач Пишний Андрій Григорович
 Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000
 Дійсний до: 08.10.2024 11:11:17

Національний банк України

V/33-0008/100755
 від 29.08.2023 07:53

Продовження таблиці 1

1	2	3
Оператори поштового зв'язку, які мають право на надання фінансових платіжних послуг	0	1
Платіжні установи	0	17
Установи електронних грошей	0	0
Філії страховиків-нерезидентів	0	0
Філії іноземних установ електронних грошей	0	0
Філії іноземних платіжних установ	0	0
Загальна кількість	1 461	1 143

Слід зазначити, що вимоги регуляторного акта також поширюються на власників істотної участі, керівників, головних бухгалтерів, ключових осіб надавачів фінансових послуг та на необмежене коло осіб, які матимуть у майбутньому намір отримати ліцензію на провадження діяльності з надання фінансових послуг, ліцензію на надання фінансових платіжних послуг, ліцензію на торгівлю валютними цінностями або набути істотну участь у надавачі фінансових послуг, надавачі фінансових платіжних послуг.

2. Дані та інформація щодо виконання регуляторного акта наведені у таблиці 2.

Таблиця 2

Загальна інформація	Кількість станом на 01.08.2023
1	2
Кількість ліцензій на торгівлю валютними цінностями, виданих Національним банком України (далі – Національний банк) відповідно до Положення № 153 ¹ до 01.08.2023 включно	0
Кількість прийнятих рішень про реорганізацію, виділ, про які повідомили Національний банк надавачі фінансових послуг, надавачі фінансових платіжних послуг відповідно до пункту 551 ² глави 66 ¹ розділу XI Положення № 153 і подали документи відповідно до пункту 551 ⁵ Положення № 153	1

¹ Положення про ліцензування та реєстрацію надавачів фінансових послуг та умови провадження ними діяльності з надання фінансових послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 24.12.2021 № 153 (зі змінами) (далі – Положення № 153).

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Пишний Андрій Григорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000

Дійсний до: 08.10.2024 11:11:17

Національний банк України

V/33-0008/100755

від 29.08.2023 07:53

Продовження таблиці 2

1	2
Кількість осіб, які погодили набуття або збільшення істотної участі в страховику, платіжній установі, установі електронних грошей або операторі поштового зв'язку, що мають право на надання фінансових платіжних послуг відповідно до Положення № 153	6
Кількість осіб, які повідомили про набуття або збільшення до відповідних рівнів істотної участі в небанківській фінансовій установі (крім страховику), операторі поштового зв'язку, що мають право провадити діяльність з торгівлі валютними цінностями; лізингодавці відповідно до процедури, визначеної Положенням № 153 ²	107
Кількість власників істотної участі в надавачі фінансових послуг, надавачі фінансових платіжних послуг (осіб, які незалежно від формального володіння мають значний або вирішальний вплив на управління або діяльність надавача), яких визнано відповідно до глави 23 ¹ Положення № 153 ³	0
Кількість повідомлень, надісланих Національним банком надавачам фінансових послуг для надання інформації, документів, пояснень щодо причин нездійснення діяльності з надання фінансових послуг та намірів щодо її початку відповідно до пункту 522 ¹ глави 65 розділу XI Положення № 153 (у разі виявлення ознак ненадання надавачем фінансових послуг жодної фінансової послуги протягом року з дня отримання ліцензії)	71
Кількість страховиків-нерезидентів, які звернулися до Національного банку для отримання ліцензії їх філіями	0
Кількість ліцензій на провадження діяльності з надання фінансових послуг, які анульовано ⁴	456

3. Дані щодо розміру коштів і часу, що витрачаються надавачами фінансових послуг, надавачами фінансових платіжних послуг та/або фізичними особами, пов'язані з виконанням вимог регуляторного акта.

Національний банк не володіє інформацією щодо часу та коштів, що фактично витрачається надавачами фінансових послуг під час виконання вимог регуляторного акта.

Можливі витрати пов'язані з потребою в приведенні внутрішніх документів надавачів фінансових послуг, надавачів фінансових платіжних послуг у

² Пункти 412 і 412¹ глави 49 розділу VIII Положення № 153.

³ Глава 23¹ Положення № 153 “Визнання власника істотної участі в надавачі фінансових послуг, надавачі фінансових платіжних послуг”.

⁴ Відповідно до глав 64 та 65 Положення № 153 згідно зі змінами, внесеними Постановою № 216.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Пишний Андрій Григорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000

Дійсний до: 08.10.2024 11:11:17

Національний банк України

В/33-0008/100755

від 29.08.2023 07:53

відповідність до вимог регуляторного акта. Водночас виконання більшості вимог регуляторного акта здійснюється надавачами фінансових послуг, надавачами фінансових платіжних послуг у процесі їх звичайної господарської діяльності та не потребує додаткового виділення фінансування та/або часових і адміністративних ресурсів.

4. Кількість порушень вимог щодо погодження/повідомлення про набуття/збільшення істотної участі в надавачі фінансових послуг, надавачі фінансових платіжних послуг.

Статистики щодо порушень вимог стосовно погодження набуття/збільшення істотної участі в небанківській фінансовій установі на сьогодні немає.

5. Кількість небанківських фінансових установ, що порушили вимоги регуляторного акта.

Станом на 01.08.2023 акти щодо вчинення надавачами фінансових послуг порушень вимог регуляторного акта не склалися, заходи впливу не застосовувалися.

6. Кількість призначених довірених осіб.⁵

Відповідно до процедури, визначеної в Положенні № 153, станом на 01.08.2023 призначено 8 довірених осіб.

7. Кількість осіб, які є власниками істотної участі, ділову репутацію яких визнано небездоганною.

За період з 09.10.2022 до 01.08.2023 Комітет з питань нагляду та регулювання діяльності ринків небанківських фінансових послуг прийняв рішення про визнання ділової репутації осіб небездоганною щодо 11 осіб.

8. Кількість отриманих звернень клієнтів надавачів фінансових послуг, надавачів фінансових платіжних послуг щодо порушення умов провадження діяльності з надання фінансових послуг.

Відповідні звернення Національний банк не отримував.

9. Кількість отриманих Національним банком від надавачів фінансових послуг, надавачів фінансових платіжних послуг, юридичних та фізичних осіб запитів та пропозицій щодо змісту регуляторного акта та його реалізації.

До Національного банку надійшли запити (понад 70) від надавачів фінансових послуг та їх об'єднань, юридичних та фізичних осіб про надання

⁵ Відповідно до частини дев'ятнадцятої статті 9 Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг" визначено, що в разі виявлення органом, що здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг, факту набуття особою істотної участі у фінансовій установі або збільшення особою своєї істотної участі до відповідних рівнів без отримання письмового погодження органу, що здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг, зазначений орган призначає у двотижневий строк із дня отримання пропозицій щодо кандидатур від фінансової установи довірену особу, якій передається право брати участь у голосуванні. Довірена особа призначається з числа осіб, запропонованих фінансовою установою, на період до усунення порушення вимоги, але не більше одного року. Довірена особа повинна відповідати вимогам щодо ділової репутації, а також іншим вимогам, визначеним нормативно-правовими актами органів, що здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Пишний Андрій Григорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000

Дійсний до: 08.10.2024 11:11:17

Національний банк України

В/33-0008/100755

від 29.08.2023 07:53

роз'яснень щодо окремих питань реалізації вимог регуляторного акта, зокрема щодо уточнення процедури здійснення оцінки ділової репутації юридичних і фізичних осіб, оцінки фінансового стану юридичних осіб і майнового стану фізичних осіб, вимог щодо суміщення посад у надавачі фінансових послуг. Ці запити та пропозиції проаналізовані та на них надано відповіді.

Оцінка результатів реалізації акта та ступеня досягнення визначених цілей

Прийняття регуляторного акта дало змогу:

оновити та вдосконалити підходи до ліцензування та реєстрації надавачів фінансових послуг, надавачів фінансових платіжних послуг;

обмежити ризики, на які наражається небанківська фінансова установа внаслідок управління особою, яка має громадянство держави-агресора, є податковим резидентом цієї держави чи зареєстрована в державі-агресорі;

забезпечити уніфікований підхід до видачі ліцензії на торгівлю валютними цінностями;

запровадити інститут довірених осіб, яким можна передати право голосу особи, якій тимчасово заборонено користуватися правом голосу за акціями (частками), і відтак можливість продовжувати діяльність небанківської фінансової установи;

визначити вимоги до надавачів фінансових платіжних послуг;

визначити порядок погодження набуття чи збільшення істотної участі в надавачі фінансових платіжних послуг.

Потреба оновлення процедур ліцензування та реєстрації викликана низкою чинників, зокрема введенням в дію з 01.08.2022 Закону України “Про платіжні послуги”. Цим законом запроваджуються нові види фінансових платіжних послуг, нова процедура погодження набуття істотної участі в платіжних установах (у тому числі малих платіжних установах), установах електронних грошей, операторах поштового зв'язку, які мають право надавати фінансові платіжні послуги. Також запроваджуються нові вимоги до їх фінансового стану та ділової репутації, а також філій іноземних платіжних установ, установ електронних грошей, філій іноземних установ електронних грошей, їх власників та керівників.

Отже, прийняттям регуляторного акта забезпечено виконання норм зазначеного вище закону.

Крім того, під час дії воєнного стану важливо унеможливити ризик здійснення управління надавачами фінансових послуг особами, у яких є громадянство, податкове резидентство або які постійно проживають чи перебувають у державі, що здійснює збройну агресію проти України, або особами, зареєстрованими в державі-агресорі.

Регуляторним актом дане питання врегульовано шляхом внесення змін до Положення № 153.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Пишний Андрій Григорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000

Дійсний до:08.10.2024 11:11:17

Національний банк України

В/33-0008/100755

від 29.08.2023 07:53

Протягом дії регуляторного акта негативних відгуків щодо рівня його підготовки від учасників ринку небанківських фінансових послуг не надходило.

Результати реалізації регуляторного акта та ступінь досягнення визначених цілей загалом оцінюються позитивно.

Подальший висновок щодо оцінки результативності дії регуляторного акта буде зроблено за результатами повторного відстеження, яке здійснюватиметься відповідно до Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”.

Голова
Національного банку України

Андрій ПИШНИЙ

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Пишний Андрій Григорович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000006C1B00009C690000

Дійсний до:08.10.2024 11:11:17

Національний банк України

В/33-0008/100755

від 29.08.2023 07:53